

N:o 38.

Kolmantena Pääsiäispäivänä.

Evank. Luuk. 24: 36–47.

Koska he näitä puhuit, seisoi itse Jeesus heidän keskellensä, ja sanoi heille: rauha olkoon teille! Niin he hämmästyivät, ja peljästyivät, ja luullivat hengen näkevänsä. Ja hän sanoi heille: mitä te pelkätte? Ja miksi senkaltaiset ajatukset tulevat teidän sydämiinne? Katsokaat minun käsiäni ja jalkojani, että minä itse olen; ruvetkaa minuun, ja katsokaat: sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niinkuin te näette minulla olevan. Ja kuin hän nämät sanonut oli, osotti hän heille kätensä ja jalkansa. Mutta koska ei he vielä uskoneet ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: onko teillä tässä mitään syötävää? Niin he panivat hänen eteensä kappaleen paistettua kalaa, ja vähän kimalaisen hunajaa. Ja hän otti sen ja söi heidän nähtensä. Niin hän sanoi heille: nämä ovat ne sanat, kuin minä puhuin teille, koska minä vielä teidän kanssanne olin; sillä kaikki pitää täytettämän, mitä kirjoitettu on Mooseksen laissa, ja profetaissa, ja psalmeissa minusta. Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä, kirjoituksia ymmärtämään. Ja sanoi heille: niin on kirjoitettu, ja niin tuli Kristuksen kärsiä, ja nousta kuolleista kolmantena päivänä, ja saarnattaman hänen nimeensä parannusta ja syntein anteeksi antamista kaikissa kansoissa ruveten Jerusalemissa.

1.

Luullakseni te olette, rakkaani, tähän aikaan kylliksi kuulleet puhuttavan Kristuksen ylösnousemisesta, mitä se vaikuttaa, minkä tähden se on tapahtunut ja mitä hedelmiä se tuottaa. Mutta koska Herra on käsenyt evankeliumin saarnaajain sitä yhä uudestaan opettamaan ja mieleen painamaan, täytyy meidänkin aina enemmän ja enemmän asiata käsitellä.

Ensiksi on tässä evankeliumissa osoitettu, kutka ne ovat, jotka hyödykseen ja hedelmää saaden kuuntelevat puhetta herran ylösnousemisesta, nimittäin ne, jotka tässä muista eronneina istuvat pelvon ja vapistuksen vallassa. Niille se tulee oikeaan tarpeeseen ja ne ovat parhaita oppilaita. Semmoisille sitä ainoastaan pitäisi saarnattamankin, vaikka tietysti sitä tulee saarnata kaikissa kansoissa,

kuten Herra evankeliumimme lopussa sanoo. Oppikaamme sentähden ensiksi hyvin ymmärtämään, minkä laatuista ne ovat, jotka evankeliumia oikein kuulevat.

Opetuslapset istuvat tässä piilopaikassa yhdessä koossa, pelkäävät juutalaisia, ovat kuolemankin vaarassa, ovat neuvottomia, vauhkoja ja peljästyksissään, vieläpä on heidän omatuntonsakin paha, koska he Kristuksen olivat hylänneet ja kieltäneet, jonka vuoksi he siis kauhistuvat ja pelkäävät kuolemaa. Jos he nimittäin olisivat olleet vahvauskoisia, niin varmaankaan he eivät olisi näin loukkoon hiipineet; saivathan he myöhemmin rohkeutta, kun Pyhä Henki tuli heitä vahvistamaan ja lohduttamaan, niin että he astuivat esiin ja saarnasivat julkisesti ilman pelkoa. Tämä onkin meille sitä varten kirjoitettu, että oppisimme, kuinka evankeliumi Herran Kristuksen ylösnousemisesta on lohdullinen ainoastaan

hätäntyneille. Mutta kutka niitä ovat? Niemenomaan ovat niitä köyhät, arat omattunnot, joita heidän syntinsä painaa, jotka tuntevat hätäntyneen sydämensä, eivät mielellään menisi kuolemaan, pelkäävät ja kauhistelevat melkein rapisevaa lehteäkin. Tällaisia juuri ovat särjetyt, vaivaiset ja raadolliset sielut, niille tuo evankeliumi lohdutuksen ja niille se myöskin maistuu.

Tämä voidaan havaita evankeliumin omasta luonnostakin, sillä evankeliumi on hyvä sanoma ja saarna, joka julistaa, kuinka Herra Jeesus Kristus on noussut ylös kuolleista poistaaksensa synnin, kuoleman ja kaiken onnettomuuden niistä, jotka häneen uskovat. Ja jos minä hänen tunnen tällaiseksi vapahtajaksi, niin olen minä oikein evankeliumia kuunnellut, ja silloin on Kristus minulle oikein ilmestynyt. Jos nyt niin on laita, ettei evankeliumi mitään muuta opeta, kuin miten Kristus ylösnousemisellaan on voittanut synnin ja kuoleman, niin täytyy meidän totisesti tunnustaa, ettei tämä saarna keitään muita voi auttaa kuin niitä, jotka synnin ja kuoleman tuntevat. Kutka nimittäin eivät syntejensä tunne eivätkä huomaa hätäänsä ja kutka eivät rikoksiansa näe, niille ei evankeliumista ole mitään hyötyä eikä se niille maistukkaan. Vaikka ne evankeliumia kuulevatkin, ei se kuitenkaan heissä mitään muuta vaikuta, kuin että he oppivat paljaita sanoja ja niistä puhuvat, kuten kuulleet ovat, käsittämättä niitä sydämellään. Ne eivät siitä saa lohdutusta eikä iloa.

Olisi sentähden parasta, jos niin päinsä kävisi, että evankeliumia ainoastaan siellä saarnattaisiin, jossa tämmöisiä arkoja ja peljästyneitä omiatuntoja on. Mutta koska näitä ei voida erottaa suuresta joukosta, täytyy näiden tähden sitä kaikkialla yhteisesti saarnata ja jättää Jumalan asiaksi, kehen ja milloin se tekee vaikutuksensa. Tämä on syynä siihen,

että se niin vähän tuottaa hedelmää. Tämän vuoksi soimaavat he meitä siitä, että me tahdomme paljon uusia asioita saarnata, eikä kuitenkaan kukaan meidän opistamme parane. Vika ei ole evankeliumissa vaan oppilaissa. Ne kyllä sen kuulevat, mutta eivät tunne surkeuttansa ja sydämensä kipua, eivät ole sellaista koskaan saaneet kokeakkaan, vaan he vaeltelevat suruttomina ja tunnottomina tietään kuin järjettömät elukat. Älköön siis kukaan kummastelko, joskin ei evankeliumi kaikin paikoin hedelmää tuota. Onhan sillä, paitsi näitä oikeita oppilaita, joista olemme puhuneet, paljon muitakin, jotka eivät ollenkaan välitä, joilla ei ole omaatuntoa eikä sydäntä ja jotka eivät ajattele kuolemaa eikä sielunsa autuutta. Mokomia täytyy kuten aaseja ja järjettömiä eläimiä lain voimalla, pakolla ja rangaistuksen pelvolla hallita ja vielä väkivallallakin ahdistaa, jota varten maallinen miekka on säädettykin. Sitten on vieläkin muutamia, jotka evankeliumia eivät katso ylös ja ymmärtävät sen hyvin, mutta jotka siitä eivät parane eivätkä pyrikään sen mukaan elääkseen. Ne saavat siitä ainoastaan sanoja suuhunsa, niin että voivat paljonkin siitä jaaritella, mutta siitä ei seuraa mitään tekoa eikä hedelmää. Kolmanteen ja pienimpään joukkoon kuuluvat ne, jotka evankeliumia oikein maistavat ja pääsevät siihen, että se heissä hedelmän tekee.

Päätökseksi saadaan siis tässä kohden se, että evankeliumi on saarna Kristuksen ylösnousemisesta, jonka tehtävänä on lohduttaa ja virvoittaa köyhiä, murheellisia ja hätäntyneitä omiatuntoja. Tämä on tarpeellinen ja hyödyllinen tietää varsinkin kuolemanhädässä ja kaikenlaisissa muissa tuskissa, jotta sinä tällä tiedolla varustettuna voisit ajatella näin: Katso, tuossa tulee kuolema ja astuu silmäini eteen, jospa minulla nyt olisi joku lohduttamassa, etten epäilisi. – Tähän on evankeliumi hyvä olemassa ja juuri silloin paikallaan; sil-

loin voidaan sitä hyvin ja autuudeksi käyttää. Heti kun nyt ihminen tämän tietää ja ymmärtää sekä uskoo evankeliumin, niin saavuttaa hänen sydämensä rauhan ja sanoo: Jos kerran Herrani Kristus on ylösnousemisellaan minun syntini voittanut ja jalkoihinsa tallannut, niin mitä syytä minulla sitten olisi peljätä ja kauhistua, miksi minun sydämeni ei voisi olla rohkea ja iloinen? Mutta tällaista sydämen lohdutusta, rauhaa ja iloa ei kukaan muu tunne kuin se vähäinen joukko, joka jo ennen on peljästynt ja täynnä kärsimystä, ja joka rikoksensa on tuntenut. Tästä syystä eivät myöskään nämä murtumattomat törkeät ihmiset ymmärrä tätä eikä muitakaan evankeliumeja, sillä ken ei mitään katkeraa ole kokenut, ei sille makeakaan maistua, ja kenellä ei mitään onnettomuutta ole ollut, ei hän mitään onnestakaan ymmärrä. Onhan se luonnollinen maailman järjestyksin, että se ihminen ei mihinkään kelpaa, joka ei mitään yritä, ei mitään koettele eikä kärsi. Samoin ja paljoa enemmän on hengellisissä asioissa laita tämä, että mahdotonta on kenenkään evankeliumia oikein käsittää, joka ei sydämessään ole tuntenut sellaista arkuutta ja pelkoa.

Älkääts siis sitä ihmeenä pitäkös, etteivät kaikki evankeliumia kuulevaiset sitä käsitä eivätkä sen jälkeen tee. Näettehän kaikkialla monia, jotka sitä ylönkatsovat ja vainoovat, semmoisten täytyy antaa olla ja niihin tottua. – Missä evankeliumia saarnataan, siellä saadaan sellaisia ihmisiä nähdä; ja ellei asia näin olisi, niin ei oltaisi oikeassa, sillä evankeliumilla täytyy olla tuollaisia monenlaisia oppilaita. Sitten tulette vielä tapaamaan monta, jotka sitä eivät vainoo mutta eivät hyväksykään; nämä eivät siitä saa mitään hedelmää, vaan he viettävät aivan samaa elämää kuin ennenkin. Tuosta kaikesta sinä et saa välittää, sillä lyhyesti sanoen, vaikka kuinkakin kauvan evankeliumia saarnattaisiin ja opetettai-

siin, saadaan kuitenkin kuulla tämmöistä valitusta: näes nyt, eihän se ketäkään saa liikkeelle, vaan kaikki pysyy ennallaan. Mutta älä anna tämän kiusata äläkä peljättää itseäsi.

Katsoppas, kuinka Jerusalemissa tapahtui, kun siellä evankeliumi ensi kerran kuultiin, jolloin kansaa oli niin paljon saapuvilla, että kirjoitetaan kaupungissa olleen Pääsiäistä viettämässä yksitoista kertaa satatuhatta miestä. Kuinka monta heistä tuli käännetyksi? Kun P. Pietari nousi saarnaamaan, tekivät he siitä pilkkaa ja pitivät apostoleita humalaisina hupsuina. Vasta heidän kauvan evankeliumia saarnattuaan saivat he heräämään yhteensä kolme tuhatta miestä ja vaimoa. Mitä oli tämä koko kaupunkiin verraten? Koko muuhun joukkoon nähden ei olisi voitu havaita heidän saarnansa mitään vaikuttaneen, sillä kaikki pysyi entisessä menossaan ja hallituksessaan, niin ettei mitään muutosta näkynyt, eikä kukaan huomannut siellä kristittyjä olevankaan. Tämmöisenä asianlaita pysyy yhä edelleenkin. Evankeliumin vaikutusta ei siis tule arvostella kuulijain paljouden mukaan, vaan siihen vähäiseen joukkoon nähden, joka sen käsittää. Nämä eivät silmään pistä eikä niitä huomata, mutta kuitenkin Jumala heissä salaisesti vaikuttaa.

Tämän lisäksi vielä toinenkin asia saattaa evankeliumin epäedulliseen valoon, nimittäin uskovaisten heikkous, semmoisena kuin se on tässä kertomuksessa kuvattuna opetuslapsissa ja sittemmin jäänyt Kristuksen taivaaseen astumisenkin jälkeen apostoleihin. Esimerkiksi P. Pietari, vaikka jo oli täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, kuitenkin lankesi ja kompastui monen muun toverinsa kanssa, niin ettei elänyt evankeliumin eikä oman oppinsa mukaan, jonka vuoksi P. Paavalin täytyi häntä julkisesti nuhdella, Gal. 2: 14. Silloin oli hänen puolelleen monta suurta pyhää ihmistä, jotka kaikki hänen kerallaan erehtyivät. Samoin luumme,

että Markus lähti Paavalin kanssa matkaan, mutta sitten luopui ja erosi pois hänen seurastaan, Ap. Tek. 13 luku. Samoin myöskin Paavali ja Barnabas joutuivat riitaan keskenänsä ja käyttivät ankaria sanoja keskenänsä, Ap. Tek. 15 luku. Ennen tätäkin luumme evankeliumissa, kuinka usein apostolit, jotka kuitenkin olivat parhaita kristittyjä, erehtyivät aivan yksinkertaisissa asioissa.

Tämmöiset puutteellisuudet kristityissä ja uskovaississa erittäinkin himmentävät evankeliumia, niin että ihmiset, jotka ovat viisaita ja oppineita olevinaan, tästä loukkaantuvat ja pahenevat, ja harvoja on, jotka pahenematta osaavat asiata oikein arvostella. Sentähden huudetaan: Siinä sitä nyt ollaan, nuo tahtovat olla kelpo kristittyjä ja ovat kuitenkin noin kummallisia, kateellisia, vihaisia, kiukkuisia. Heidän mielestään on siis evankeliumia turhaan saarnattu. Tämä on nimenomaa pahentua heikkoon ja sairaaseen Kristukseen.

Näin on opetuslapsillekin tapahtunut. Ennen, kun Kristus vielä kulki ja toimitteli julkisia ja uljaita töitä suorittaen kaikki tehtävänsä ja yrityksensä suurella kunnialla, silloin pysyivät he lujina; mutta silloinkin sentään monet pahenivat, nimittäin nuo korkeat ja suuret herrat, pyhät ja oppineet, koska hän ei tahtonut heidän kanssaan yhtä köyttä vetää. Mutta sitä vastoin parani yhteinen kansa ja rahvas liittyi häneen nähdessään hänen suurella voimalla tekevän sellaisia ihmetöitä ja myöskin niin elävän, ettei kukaan voinut häntä moittia, vaan jokaisen täytyi sanoa: Katso, tämä on suuri, pyhä profeeta. Mutta kun hänen kärsimisensä hetki tuli, silloin peräytyivät kaikki ja luopuivat hänestä, eikä yksikään opetuslapsista jäänyt hänen luokseen.

Missä nyt vika oli? Siinä etteivät pitäneet häntä voimallisena vaan heikkona Kristuksena. Olihan hän nyt juutalaisten käsissä, ei tehnyt mitään töitä eikä ihmeitä, ikäänkuin ei

enään olisi voinut, ja ikäänkuin Jumala olisi hyljännyt hänet. Silloin kukistui maahan asti hänen voimansa ja korkea nimensä; ennen pidettiin häntä profeetana, jonka vertaista ei koskaan ollut tullut, nyt pidetään häntä murhaajana ja kirottuna ihmisenä. Kuka saattoi silloin nähdä hänessä Kristuksen, Jumalan Pojan? Tässä täytyy kaiken järjen kaatua, jopa oikeiden suurten pyhienkin, sillä he ajattelivat, että jos hän Kristus olisi, niin täytyisi heidänkin siinä olla näkyvissä, joista hänet voitaisiin siksi havaita. Mitään sellaista ei hänessä näy, vaan pelkkää heikkoutta, syntiä ja kuolemaa.

Kyllä on siis maan päällä tuo kaikkein korkeinta viisautta, joka sangen harvoille ihmisille maan päällä on tunnettua, että pysytään uskollisesti heikossa Kristuksessa. Jos minä nimittäin näkisin hurskaan pyhän miehen, joka elää pyhästi ja kauniisti, niin kuka minua siitä kiittää, että häntä ylistän ja sanon: Siinä on Kristus, siinä ollaan oikeassa? Vaikka sellaisesta piispat ja suuret mahtimiehet pahenevatkin, parantuu kuitenkin yhteinen kansa. Mutta jos hän sen sijaan on raihmainen ja kompastelee, niin loukkautuu paikalla jokainen ja sanoo: Kylläpä minäkin hupsu olin, kun luulin häntä hurskaaksi kristityksi; nyt näen hyvästi pettyneeni. Mutta jos he katsahtavat ympärilleen, eivät he näe ketään, joka ei olisi puutteellinen, niin, he saavat sen nähdä itsessäänkin; kuitenkin on evankeliumi heidän mielestään voimaton. Kylläpä niin, ellei Jumala olisi ollut siksi viisas, että salasi tämän, samoin kuin hän Kristuksenkin peittää verhoamalla hänet kuolemalla ja pelkällä voimatomuudella; Kristus oli kuitenkin siellä alla, mutta sitä ei kukaan ihminen voinut nähdä. Sentähden sanookin hän Matt. 26: 31 opetuslapsillensa ennakolta: **Te kaikki pahenette minussa**, niin ett'ette enään tule luulemaan ettekä uskomaan minua Kristukseksi. Tämä on

siis sängen suuri loukkauskivi, kuten olen sanonut, johon moni kompastuu, luullen evankeliumia voimattomaksi, jos katsotaan kristittyjen puutteita ja heikkouksia heidän joskus lankeillessaan.

Ken siis tahtoo Kristuksen oikein tuntea, hänen pitää kääntämään katseensa pois tästä peitteestä. Vaikka näkisitkin itsesi tai toisen kompastuvan, älä kuitenkaan joudu toivottomaksi äläkä ajattele asian nyt olevan hupihukassa, vaan näin sinun pitää ajatella: Kuka ties on Jumala määrännyt hänen kannettavakseen heikon Kristuksen, niinkuin toinen kantaa hänen väkevyydessä. Täytyyhän kummankin tapahtua ja pysyä maan päällä, vaikka kohtakin suurimman osan täytyy olla heikkoja varsinkin meidän aikanamme. Jos kuitenkin sellaisen heikkouden läpi tunget katseesi, olet näkevä, että Kristus on salattuna tuossa heikossa persoonassa, ja on totisesti kerran tuleva esille ja näyttäytyvä.

Tätä tarkoittaa P. Paavali, kun hän 1 Kor. 2: 2 sanoo: **En minä itsiäni pitänyt teidän seassanne mitäkään tietäväni, vaan ainoastaan Jesuksen Kristuksen, ja sen ristiinnaulitun.** Mitä kerskausta tämä on, kun hän kirjoittaa ei mitään muuta tietävänsä kuin ristiinnaulitun Kristuksen? Se on sellainen seikka, jota ei järki eikä mikään inhimillinen viisus voi käsittää, eivätkä nekään, jotka jo ovat evankeliumia tutkistelleet ja opiskelleet. Tämä on mahtava, salainen ja kätkeyty viisus, joka ei silmään miltään loista, sillä se on peitetty heikkouden alle kuten Kristus ristin hirsipuussa, jossa hän on riisunut yltään kaiken väkevyytensä ja jumalallisen voimansa; siinä riippuu hän kurjana, hyljättyä ihmisenä, eikä Jumalakaan näy häntä ollenkaan auttavan. Hänestä ainoastaan osaan minä puhua ja saarnata, sanoo P. Paavali. Onhan sellainen Kristus, joka toimittaa julkisia ihmeitä, liikkuu ja astuu näkyviin voimalla, niin

että jokainen näkee kuka hän on, onhan sellainen Kristus pian opittu tuntemaan. Mutta tuon heikon Kristuksen tuntemiseen, joka riippuu ristillä ja makaa kuolleena, siihen vaaditaan suurta ymmärrystä; kenellä sitä ei ole, hänen täytyy siitä loukkaantua ja pahentua.

Tavataanpa vielä tosi-kristittyjäkin, jotka evankeliumin hyvästi ymmärtävät, mutta kuitenkin pahenevat omasta elämästään ja ajattelevat: Vaikka tahtoisimmekin mielellämme tulla hurskaiksi, niin tunnemme kuitenkin, ettemme siinä ollenkaan menesty. Silloin lankeavat he toivottomuuteen ja luulevat auttamattomissa olevansa, kun eivät havaitse itsessään sitä väkevyyttä, joka heissä tulisi olla; he, näet, soisivat mielellään, että Kristus olisi heissä väkevä ja osoittaisi itsensä suurissa töissä. Mutta Jumala meidän Herramme menettelee näin sen vuoksi, että hän meitä nöyryyttäisi ja että me huomaisimme, kuinka heikkoja, kurjia, kirottuja ja kadotettuja luontokappaleita olemme, ellei Kristus vanhurskaudellaan tule meille avuksi ja voimallaan pidä meitä pystyssä ja auta meitä heikkoudessamme. Katsos, tämä se on meidän korkea viisautemme, johon koko maailma pahenee.

Tällä emme kuitenkaan ole sanoneet, että asian pitäisi edelleenkin näin olla ja meidän aina heikkoina pysyä; emmehan me niin saarnaa, että heikkoja pitää oltaman, vaan että kristittyjen heikkoutta tunnettaisiin ja kärsittäisiin. Ei Kristuksen tarkoituksena ollut riippua ristillä ryöväriin ja pahantekijänä, vaan että siitä opittaisiin, kuinka syvälle voima on heikkouteen kätkeytynä, ja kuinka Jumalan voima heikkoudessa tulee näkyviin. Meidän ei siis tule kehua heikkouttamme, kuin pitäisi meidän semmoisina olla ja pysyä, mutta oppikaamme se, että pidämme jokaista heikkoakin kristittynä; jos taas hän itse heikkoutensa tuntee, niin älkäämme antako hänen epäilykseen joutua. Tämä asia on sen vuoksi näin jär-

jestetty, että tuntisimme oman heikkoutemme ja koettaisimme yhä väkevämmiksi tulla, sillä Kristuksen ei tule aina kärsiä ja haudassa maata kuolleen, vaan uudelleen tuleman esille ja elämään astua.

Älköön siis kukaan pitäkö tätä oikeana olona ja tilana; tämä on vasta alku, josta päivä päivältä pitää vaurastuttaman, kunhan vaan katsomme, ettemme lakkaisi ja rupeaisi epäilemään heikkouttamme huomattessamme, ikäänkuin asiamme ihan hukassa olisi. Ponnisteltakoon yhä vaan, kunnes tullaan vahvemmiksi ja vahvemmiksi, ja kärsittäköön ja kannettakoon heikkous, kunnes Jumala auttaa ja ottaa sen pois. Vaikka siis näetkin lähimmäisesi heikkoudessaan kompastelevan, älä kuitenkaan ajattele hänen sen vuoksi hukassa olevan. Ei Jumala tahdo, että toinen toisensa tuomitseisi ja kukin itseensä mielistyisi, sillä me olemme kaikki syntisiä; ellet sinä näin tee, sallii hän sinun langeta ja kaatua ja korottaa toisen. Hän tahtoo, että me toisiamme auttaisimme ja toistemme heikkoutta tukisimme.

Olkoon tämä puhuttu kristittyjen heikkoudesta, jotta te siitä oikean käsityksen saisitte, sillä se on sangen tarpeellinen tiedettävä varsinkin tähän aikaan. Oi jospa meidän piispoillamme, kirkkoruhtinaillamme ja hengellisillä esimiehillämme olisi ollut tämä viisaus, jota heillä ennen kaikkea olisi pitänyt olla, jotta he olisivat voineet tukea heikkoja omiatuntoja ja niitä oikein kohdella. Kuinka hyvällä kannalla kristikunnassa silloin olisivatkaan asiat? – Mutta nyt on siihen jouduttu, ettei enään muista välitetä kuin pelkistä väkevästä kristityistä eikä voida heikkoja suvaita, vaan heitä kohdellaan aivan ankarasti ja väkivaltaisesti. Ennen aikaan, jolloin vielä asiat olivat hyvällä kannalla, oli tämä suurena virheenä piispoissa, jotka korkeita ja pyhiä miehiä ollen kuitenkin liian paljon hätyyttivät ja ahdistivat omiatuntoja. Näin ei sovi kristitty-

jen menetellä. Kristus tahtoo vieläkin aina väliin olla sairas seurakunnassaan maan päällä.

Tämän osoittaa hän silläkin, kun hän evankeliumissa sanoo: **Ruvetkaat minuun ja katsokaat; sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niinkuin te näette minulla olevan.** Hän vaatii molempia, ei luita yksistänsä eikä lihakaan yksinään. Samoin luemme 1 Moos. 2: 23, että Aadami sanoi Eevastansa, joka kuitenkin oli luotu hänen kylkiluustansa: **Tämä on nyt luu minun luistani ja liha minun lihastani.** Ei hän mainitse yksistään lihaa eikä yksistään luita, vaan antaa hänelle molemmat sanoessaan: **minun luistani ja minun lihastani.** Sama on suhde meidän ja Kristuksen välillä, jonka vuoksi hän tässä sanoo: **minulla on sekä lihaa että luita,** joten teidän ei tule nähdä minussa luita ainoastaan eikä myöskään pelkkää lihaa, se on: huomatkaa, että minä olen sekä väkevä että heikko.

Sama olkoon asianlaita minunkin kristittyjeni kesken, niin että muutamat ovat väkeviä, muutamat heikkoja. Jotka väkeviä ovat, he olkoot, pysykööt reippaina ja terveinä ja tukekoot toisia; he ovat luita. Toiset taas ovat heikkoja, jotka väkevissä riippuvat. Näitä onkin suurin joukko, sillä nähdäänhän, että aina on ruumiissa enemmän lihaa kuin luuta. Sentähden onkin Kristus sekä ristiinnaulittu että kuollut, jälleen eläväksi tullut ja kunniaan asetettu, ettei hän olisi henki, jona opetuslapset häntä tässä pitävät, jonka vuoksi heidän täytyykin häntä peljästyä. Vaan hän on oikea luonnollinen ihminen, kaikissa meidän kaltaisemme, samaa lihaa ja verta, että hän ottaisi meidän heikkoutemme puolta pitääksensä ja sitä kärsisi.

Tätä viisautta ovat apostolit ja Kristus itse huolellisesti opettaneet, enkä minä tiedä mitään myöhempää tämän tapaista kirjaa, jossa sitä opetettaisiin. Kyllähän asiaan välistä kosketetaan, mutta ei sitä missään mieleen teroi-

teta. Mutta Uusi Testamentti ainoana sitä myötäensä tyrkyttää ja tahtoo kaikin mokomin tarkoin selittää ihmisille sekä heikkoa että väkevää Kristusta. Niinpä sanoo P. Paavali Room. 15: 1, 2, 3: **Mutta meidän, jotka väkevät olemme, tulee heikkoin voimattomuutta kärsiä, eikä itsellemme kelvata. Niin jokainen meistä kelvatkaan lähimmäisellensä siinä kuin hyvä on, parannukseksi, sillä ei Kristuskaan itsellensä kelvanut.** Siis tulee meidänkin näin tehdä ja pitää tätä viisautenamme, joka meillä tässä on opittavana.

Tähän ryhmään kuuluvat kaikki, joita tässä evankeliumissa tarkoitetaan, ja jotka Kristus tapaa hätäntyneinä ja neuvottomina. Toiset tähän kuulumattomat voidaan helposti saada selville, sillä he viskaavat evankeliumin tuuleen menemään ja katsovat sen ylö. Täten saattaa myöskin jokainen koetella itseään, miellyttääkö evankeliumi häntä sydämellisesti. Jos silloin havaitset jonkun toisenkin, jossa voit nähdä peittämättömiä merkkejä, että hänkin sydämensä halusta tahtoisi hurskas olla, niin ei sinun pidä häntä ylönkatsoa.

Tätä nyt opettaa meille evankeliumimme järjestyksessä. Ensiksi että Herra seisoo tuossa opetuslastensa keskellä ja on nyt väkevä, on voittanut kaikki, synnin, kuoleman ja perkeleen. Mutta he eivät vielä seiso vaan istuvat; hän se astuu ja seisoo heidän keskellään. Missä hän sitten seisoo? Tuon viheliäisen, epätoivoisen ja heikon joukon keskellä, joka siinä istuu peljästyneenä ja heikkona; mutta hän on väkevä ja voimallinen, vaikka ei maailma sitä näe. Toiseksi näyttää hän heille kätensä ja jalkansa ja lohduttaa heitä sanoen:

Mitä te pelkääte, ja miksi senkaltaiset ajatukset tulevat teidän sydämiinne? Katsokaat minun käsiäni ja jalkojani, että minä itse olen; ruvetkaat minuun ja katsokaat; sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita j.

n. e. Tämä ei ole mitään muuta kuin saarna, joka opettaa, ettei pidä pahentua heikossa Kristuksessa. Ei hän pahoin pitele opetuslapsiansa, ei sano: Menkää matkoihinne, en tahdo teistä tietää, teidän täytyy olla väkeviä ja rohkeita, ja nyt istutte tässä neuvottomina ja peljästyneinä. Tätäpä hän ei tee, vaan lohduttaa heitä saadakseen heidät väkeviksi ja reippaiksi, eikä ainoastaan sitä, vaan vielä iloisiksi ja riemuisiksikin. Sen vuoksi ei tule heikkoja hyljätä, vaan heidän kanssaan niin menetellä, että heidät päivä päivältä yhä väkevämmäksi saataisiin ja sitten myöskin iloisiksi. Ei tarkoitukseni ole sanoa sitä oikeaksi, että he heikkoja ovat ja sellaisina pysyisivät, sillä ei Kristus siinä aikomuksessa seiso heidän keskellensä, vaan että he uskossa kasvaisivat ja tulisivat pelkäämättömiksi.

Tässä olisi myöskin syytä, koska evankeliumi siihen tilaisuuden antaa, puhua aaveilevista eli vaeltelevista hengistä. Näemmehän tässä, että Juudan kansassa ja itse apostoleisakin vallitsi sellainen luulo, että öisin ja muulloinkin voitiin nähdä henkien olevan kuljeskelemassa. Myöskin Matt. 14: 25 j. seur. luetaan, että kun opetuslapset yöllä purjehtivat ja näkivät Jeesuksen käyvän merellä, peljästyivät he ja huusivat hädissään: **Kyöpeli se on.** Ja tässä me kuulemme, ettei Kristus suinkaan kiellä henkien näyttäytymistä, vaan vastauksellaan sitä tukeekin sanoessaan: **Ei hengellä ole lihaa eikä luita.**

Mutta Raamattu ei sano eikä siitä ole yhtään esimerkkiäkään, että sellaiset olisivat vainajain sieluja, jotka ihmisten kesken kuljeksivat muka apua etsien, kuten me tähän asti olemme sokeudessamme perkeleen peittäminä uskoneet. Tämän johdosta on paavikin keksinyt kiirastuli-oppinsa ja nuo häpeälliset vuotuiset sielumessu-markkinat. Tämmöisestä valheopista ja sen synnyttämästä kauhistuksesta voidaan hyvästi nähdä, että perustuskin,

jolle mokoma oppi sielujen vaeltelemisestä on rakennettu, on valheen isän perkeleen laskeuma, joka näin on ihmisiä vainajain nimellä pettänyt.

Ettei, näet, tällaisia sielujen nimellä kuljeskelevien henkien kummittelemisia ollenkaan pidä uskoa, siihen meillä on kylliksi perustusta. **Ensiksi** siinä, ettei Raamatussa missään puhuta, että vainajain sielut ennen ylösnousemistaan kiertelisivät ihmisten keskuudessa, vaikka kuitenkin kaikki muu, mikä meidän on tarpeellista tietää, on Raamatussa ilmoitettuna. Eikä meille sanallakaan ole ilmaistu, niinkuin ei myöskään meille ole mahdollista käsittää eikä ymmärtää, mitenkä ruumiista eronneiden henkien laita on ennen ylösnousemista ja viimeistä päivää; ovatpa ne vaan erotettuja ja erillään maailmasta ja tästä ajasta. Toiseksi siinä, että Raamatussa on selvään kiellettykin kuolleilta mitään kysymästä ja heitä uskomasta; 5 Moos. 18: 11, Jes. 8: 19 ja Luukk. 16 31 on sanottu, ettei Jumala salli yhdenkään kuolleista nousta saarnaamaan, koska Mooses ja Raamattu on käytettävänämmä.

Meidän tulee siis tietää, että kaikki tuollaiset kummitukset ja näyt, joita nähdään ja kuullaan varsinkin ryskeen ja kolinan keralla, eivät ole ihmissieluja vaan totisesti perkeleitä, jotka näin ilveitensä harjoittelevat joko pettääkseen ihmisiä väärillä luulotuksilla ja valheella tai sitten heitä säikäyttääkseen ja vaivatakseen. Sen vuoksi tulee kristityn menetellä tällaisia kummituksia vastaan, jotka muka sieluina liikkuvat, samalla tavalla kuin ruumiillista perkelettäkin vastaan, ja olla niin varustettuna Jumalan sanalla ja uskolla, ettei antaudu niiden eksytettäväksi ja peljätettäväksi, vaan pysyy siinä opissa, jonka hän evankeliumissa on Kristuksesta saanut ja tunnustaa. Näin katsokoon hän reippaasti ylönpä perkeleen ja hänen remuamisensa. Eikä se

siellä kauvan pysykkään, missä saa vihiä, että siellä Kristukseen uskalletaan ja häntä ylönpä katsotaan. Tätä sanon sen vuoksi, että olisimme viisaita emmekä antautuisi uudelleen tuollaisen petoksen ja valheen vieteltäviksi, joka tähän asti on sielujen nimellä petkuttanut ja peijannut kelpo miehiäkin, esimerkiksi P. Gregoriusta.

Mitä se nyt on, että **Kristus osoittaa opetuslapsillensa kätensä ja jalkansa?** Näin tarkoittaa hän sanoa: Oppikaa tässä minua tuntemaan, minä olen nyt väkevä, mutta te olette heikot kuten minäkin olin; pitäkää siis huolta siitä, että tekin väkeviksi tulisitte.

2.

Näin olemme tutkistelleet evankeliumimme pääkohtaa; nyt seuraa sen lopussa toinen, jossa Herra tekee päätöksen sanoen:

Niin on kirjoitettu, ja niin tuli Kristuksen kärsiä ja nousta kuolleista kolmantena päivänä, ja saarnattaman hän nimeensä parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikissa kansoissa. Tässä näet, että evankeliumi on sellainen saarna, joka julistaa parannusta ja syntein anteeksi saamista. Eikä sitä pidä saarnattaman missään loukossa, vaan jokaiselle yleensä, joko sitä sitten käsitetään tai ei; kyllä se kulkiessaan hedelmääkin kasvattaa. Ei siis tule siitä pahentua, että niin harvat sen käsittävät, eikä siitä syystä sanoa sen vaikutusta turhaksi. Oltakoon siihen tyytyväisiä, että Kristus on käskennyt ja määrännyt sitä saarnaamaan kaikessa maailmassa; ken sen käsittää, se käsittääköön. Mutta tässä tulee erityisesti huomata, että hän sanoo: **Niin on kirjoitettu, ja niin tuli Kristuksen kärsiä, ja nousta kuolleista kolmantena päivänä, ja saarnattaman hänen nimeensä parannusta ja syntein anteeksi antamusta.**

Ensiksi tahdomme tarkastella näitä kahta kohtaa. **Katumusta** sanoo hän **parannukseksi**; tällä hän ei kuitenkaan käsitä paavilaisen katumusta, jotka ruoskivat ja kiduttavat itseänsä synteinsä sovittamiseksi, tai kun pappi määrää jollekulle sen tai tämän kirkkorangaistuksen. Näin ei Raamattu siitä puhu, vaan se sanoo **katumukseksi** nimenomaan **koko elämän muutosta ja parannusta**, kun ihminen tuntee itsensä syntiseksi ja havaitsee elämänsä vääräksi, niin että luopuu siitä ja alkaa paremman menon kaikessa elämässään, sanoissa ja töissä, pyrkien siihen kaikesta sydämestään. Mikä on siis **parannus Jeesuksen nimeen**? Näin tekee hän erotuksen siitä parannuksesta, joka ei tapahdu hänen nimeensä; tekstimme pakottaa siis selvästi meitä tarkastelemaan **kahdenlaista parannusta**.

Ensiksi **se parannus, joka ei tapahdu Kristuksen nimeen**, on sellainen, että minä omilla töilläni julkean ruveta syntejäni sovitamaan, jota meille kaikille on tähän saakka opetettu ja jota me olemme rohjenneet tehdä. Tämäpä ei ole parannusta Jumalan nimeen vaan perkeleen nimeen. Tällä on tahdottu sovittaa Jumala töillämme ja omilla voimillamme, jota Jumala ei voi kärsiä. Toiseksi taas **parannus Kristuksen nimeen** tapahtuu siten, että niille, jotka uskovat Kristuksen, Jumala tämän uskon kautta antaa armon parantua, ei silmänräpäyksen tai hetken ajaksi, vaan koko elinkaudeksi. Eihän kristi-ihminen yhdessä kädenkäänteessä tule kokonaan puhtaaksi, vaan parannusta ja muutosta pitkittyä niin kauvan kuin hän elää, hamaan kuolemaan asti. Vaikka parastammekin koettaisimme, saamme kuitenkin yhtenäen huomata, että meillä aina on jotain puhdistettavaa. Vaikka nimittäin kaikki paheet jo olisikin voitettu, sillä sangen harvat pääsevät sille kannalle, että kuolemaa ilomielellä itselleen toivottaisivat. Sen vuoksi täytyy meidän päivä päivältä

tulla yhä paremmiksi. Tätä P. Paavali tarkoittaa, kun 2 Kor. 4: 16 sanoo: **Vaikka meidän ulkonainen ihminen turmellaan, niin sisällinen kuitenkin päivä päivältä uudistetaan**. Kuulemmehan joka päivä evankeliumia ja osoittaahan Kristus meille käsiään ja jalkojaan, että ymmärryksessämme yhä paremmin valistuisimme ja me aina hurskaammiksi tulisimme. Sen vuoksi tarkoittaa Kristus sanoiltaan, ettei kenenkään pidä ryhtyä omin voiminsa ja omaan nimeensä elämäänsä parantamaan, sillä ei kukaan ole syntiensä vihollinen, ei kukaan tee parannusta ei ajattele elämäänsä parantaa, eikä siitä mitään tulekkaan, muuten kuin hänen nimeensä. Ainoastaan tämä nimi saa sen aikaan, että ihminen haluaa ja tahtoo tulla toisenlaiseksi. Jos minä ihmis-opeissa ja töissä puuhailen, niin minä aina ajattelen: voi jospa minun ei tarvitseisi rukoilla, ei täytyisi ripittäytyä eikä mennä sakramentille. Mitähän apua sinulla on parannuksestasi, ellei sinulla ole rakkautta ja halua siihen, vaan teet sitä käskyn tai häpeän pakottamana ja mielummin jättäisit sen sikseen? Mikä sitten tähän on syynä? Ei mikään muu, kuin että se on parannus perkeleen nimeen ja omaan nimeesi tai paavin. Sen vuoksi tulet sinä näin tehden yhä pahemmaksi ja tahtoisit mieluummin, ettei mitään rippiä eikä sakramenttia olisikaan; mutta täytyyhän sinun jotain parannusta koettaa. Tämä on **parannus omassa nimessämme**, jota omilla voimillamme toimitamme.

Mutta kun minä alan uskoa Kristukseen, käsitan evankeliumin enkä epäile, että syntini on otettu pois ja sovitettu, ja kun lohdutan itseäni hänen ylösnousemisellaan, silloin syntyy sellainen halu sydämessäni, että minä ilman pakkoa ja käskyä ryhdyn mielelläni tekemään tehtäväni ja sanon: Koska minun Herrani näin on tehnyt minulle, tahdon minäkin tehdä hänen tahtonsa, tahdon parantaa itseni ja tehdä katumuksen Herralleni mieliksi ja kun-

niaksi. Tästä saa alkunsa oikea parannus, joka lähtee sydämen pohjasta ja tapahtuu uskosta vuotavalla halulla, kun tunnen, kuinka suuren rakkauden Kristus on minulle osoittanut.

Toiseksi tulee myöskin saarnata **syntein anteeksi saamista Jeesuksen nimeen**. Tämä ei ole muuta, kuin että tulee saarnata evankeliumia, joka julistaa kaikelle maailmalle, että Kristuksessa on kaikki maailman synti nieltä, että hän on mennyt kuolemaan ottaakseen meistä synnin pois ja että hän on noussut ylös poistaaksensa ja hävittääksensä sen, niin että kaikki, jotka sen uskovat, saavat sellaisen lohdutuksen ja vakuutuksen, kuin olisivat he itse sen tehneet, joten siis hänen työnsä on sinun, minun ja meidän kaikkein työmmä; niin, hänpä antautuu kaikkein tavaroineen meidän omaksemme. Samoin kuin siis hän on synnitön eikä kuole ylösnousemisensa vuoksi, samoin olen minäkin, jos uskon häneen ja aina olen takaa ajamassa yhä hurskaammaksi tullakseni, kunnes ei enään mitään syntiä ole. Tätä kestää koko elinaikamme aina viimeiseen päivään asti, sillä hän on asetettu meille esikuvaksi, että niinkuin hän on synnitön, niin pitää meidänkin sellaiseksi tulla. Mutta sitä emme kuitenkaan vielä ole täällä eläisämme.

Tästä P. Paavali 2 Kor. 3: 18 puhuu: **Me kaikki avoimilla kasvoilla Herran kirkkautta katselemme niinkuin peilissä, ja me muutetaan siihen kuvaan kirkkaudesta kirkkauteen**. Kristus on tämä kuva semmoisena kuin hän on ylösnoussut ja meille kuvattuna, että tietäisimme hänen nousseen ylös meidän synteimme tähden, jotta hän ne voitaisi. Tämä kuva on edessämme ja esitetään meille evankeliumissa; se kuvastaa niin meidän sydämiimme, että me käsitämme sen uskossa, kun me vaan sen totena pidämme ja sitä joka päivä harjoittelempa ja opiskelemme. Näin vuotaa kirkkaus hänestä meihin; me kir-

kastumme kirkastumistamme ja tulempa näin hänen kuvaksensa. Sen vuoksi hän sanookin, että me emme paikalla tule täydellisiksi emmekä väkeviksi, vaan meidän pitää päivä päivältä kasvama, kunnes tulempa hänen kaltaisiksensa. Tämmöisiä lauseita saampa monta lukea siellä täällä Raamatussa.

Tämä se nyt on **saarnata syntein anteeksi saamista hänen nimeensä**, kun sitä ei panna tarkoittamaan yksistään rippiä eikä mitään eri hetkeä. Se on niin ymmärrettävä, ettei se perustu minun töihini vaan koko persoonaani. Kun minä nyt alan uskoa, jää kuitenkin aina heikkoutta ja syntiä jällelle, niin ettei meissä mitään puhdasta ole, vaan että kyllä ansaitsemme kadotuksen. Mutta nyt on syntein anteeksisaaminen niin suurta ja voimallista, ettei Jumala ainoastaan anna anteeksi ennen tekemiäsi syntejä, vaan myöskin armahtaa ja antaa anteeksi, mitä vieläkin teet. Hän ei tahdo kirota meitä jokapäiväisten rikostemme vuoksi, vaan unohtaa kaikki, jos vaan uskomme häneen ja pyrimme niistä irti päästäksemme.

Nytpä näette, mikä erotus on tämän ja sen välillä, mitä tähän asti on saarnattu annekirjain lunastuksista ja ripistä, joilla on luultu synnit sovitettavan; on menty niin pitkälle ja siihen määrään niihin luotettu, että näihin uskova on luultu menevän päistikkaa taivaaseen. Ei tiedetty, että meillä vielä enemmänkin on niskoillamme syntejä, joista emme koko elämässämme vapaaksi pääse, vaikka luulimme ne kaikki tyyni ripillä sovitaneemme. Tämä syntein anteeksi saaminen on sen vuoksi perkeleen nimeen. Mutta oikein taasen tulee sinun ymmärtää asia seuraavasti: Synninpäästössä sinä vapautetaan synneistä; se on: pääset siihen tilaan, jossa lakkaamatta vallitsee lopumaton syntein anteeksi antaminen, eikä ainoastaan tehtyjen syntien vaan nykyistenkin, kun vaan uskot Jumalan olevan sinulle niin armollisen, että antaa syntisi anteeksi. Ja vaikka

vielä lankeiletkin, ei tahdo hän sinua kuitenkaan hyljätä ja kirota, kun vaan pysyt uskossa. Tämä saarna kaikuu kyllä koko maailmassa, mutta vähä on niitä, jotka sen ymmärtävät.

Näin olette kuulleet, mitä evankeliumi on ja mitä on katumus ja syntein anteeksi antamus, jonka kautta me kulemme toiseen ja uuteen mielentilaan vanhasta. Mutta pidä myöskin varalta, ettet tähän luottaen tulisi laiskaksi

ja syntiä tehdessäsi ajattelisi: eipä tässä hätää mitään, ja niin yhä jatkaisit synnin harjoittamista. Tämä olisi tehdä syntiä Jumalan laupeuden nojalla ja Jumalan kiusaamista. Mutta jos ajattelet synnistä erosi ottaa, niin asiasi on hyvällä kannalla, ja kaikki on sinulle anteeksi annettu. Olkoon tämä puhuttu evankeliumin toisesta kohdasta ja me tahdomme tähän lopettaa. Amen.